

Séta az üvegházi gyűjteményben

Az Üvegházi gyűjtemény három növényházban kapott helyet, a teleinket egységesen nem tűrő, mégis különféle hőmérséklet- és csapadékgigényű növények ápolásának megfelelően. Sorra haladunk végig a gyűjtemény látogatható üvegházaiban. A növényekről bővebb információ a kihelyezett táblákon olvasható.

TRÓPUSI- ÉS PÁLMAHÁZ

Az üvegházba belépve a melegéövi növények gazdag változatosságából kapunk ízelítőt. E növények közül több ismert, míg mások kevésbé. Néhány érdekes fajt kiemelve haladunk végig az üvegház hajóin.

Banán (*Musa x paradisiaca*): Az étkezési banán hibrid eredetű, a két ős (*M. acuminata* és *M. balbisiana*) gyümölcse ehető ugyan, de bőven tartalmaz magokat is. A „banánfa” valójában nem fa, hanem lágyszárú hajtás, a törzset a szorosán álló, húsos levélnyelek alkotják. Egy hajtás csak egyszer terem, utána elpusztul, és egy másik tősarj veszi át a helyét.

Arab kávé (*Coffea arabica*): A kávé a tea mellett az egyik legjelentősebb élvezeti cikk. A kávé élénkítő és vizelethajtó hatású, csillapítja az émelygést, erősíti bizonyos fájdalomcsillapítók hatását, egyes szívbetegek, migrén, asztma kezelésére alkalmazzák, ám fokozott fogyasztása függőséget okozhat. Az ital neve is arab eredetű: "kahwa".

Papaja (*Carica papaya*): Gyógyhatással rendelkező növény, melynek tejnedve egy papain nevű fehérjebontó enzimet tartalmaz. Ezt a kozmetikaiparban arckrémekhez, a gyógyszeriparban emésztést segítő gyógyszer készítésére, égési sebek, bőrbetegségek, bélférges ellen használják fel.

Banyánfüge (*Ficus benghalensis*): A hinduk egyik szent fája, ezért Indiában gyakran ültetik templomkertekbe is. Neve egy szanszkrit szóból ered, mely hindu kereskedőt jelent, akik szívesen megtelepednek áruikkal a forrón tűző nap előtt a banyánfák enyhét adó árnyékába.

Kroton (*Codiaeum variegatum*): Fagymentes, trópusi vidékeken nagyon kedvelt díszcserje, a mérsékeltövi országokban pedig népszerű cserepes növény. Sok változatos szín-összeállítású, levélalakú és méretű fajtája ismert. Dél-Ázsiában zsenge szárait, leveleit zöldségként fogyasztják.

Pompás papagájvirág (*Strelitzia reginae*): A virágüzletek egyik legkülönlegesebb, elegáns vágott virága. Dél-Afrikában őshonos növény, de ma már szerte a trópusokon termesztik. Tudományos nevét III. György angol király feleségéről, Charlotte von Mecklenburg-Strelitz-ről kapta.

Templomfa (*Plumeria rubra*): Pompás, illatos virágai miatt az egyik legközkedveltebb díszcserje a trópusokon. Virágát az illatszeripar hasznosítja. A karibi nők hajdísznek használják. Egyes vidékeken az örök élet szimbóluma, ezért gyakran ültetik templomkertekbe.

Cikászok, bunkóspálmák (*Cycas spp.*, *Zamia spp.*): Lassan növekvő nyitvatermők, legfeljebb 3 méter magas törzsszel. Erősen szárazságtűrők. Kivétel nélkül kétlakiak, azaz a hím- és nőivarú példányok külön fejlődnek. Nagyméretű, keményítőtartalmú magvaikat fogyasztják.

Tahiti hibiszkuszok (*Hibiscus rosa-sinensis*): Melegkedvelő mályvafélék, hatalmas, sokszor többszínű, látványos virágokkal. Számptalan kertészeti változatuk létezik.

Táró (*Colocasia esculenta*): Kína ősi kultúrnövénye, már legalább 4-7 ezer éve termesztett gumós növény. Nagy, keményítőtartalmú, burgonyához hasonló, de annál nyálkásabb földalatti gumójáért termesztik. Nyersen nem fogyasztják, mert szúrós kalcium-oxalát túkristályokat tartalmaz, melyek főzéskor, sütéskor eltűnnek. Megszáritott gumóiból lisztet is őrölnek, leveleit pedig élelmiszerek csomagolására használják.

Óriás farkasalma (*Aristolochia gigantea*): Felnézve a magasba, virágzás idején egy érdekes futónövényen akad meg a tekintetünk. Hatalmas vöröses csokoládébarna erezetű, szennyesfehér virágai, mint valami fura vérekes lebenyek csüngnek alá a magasban futó hajtásról. A dögre emlékeztető illatú, különös virágok magukhoz csalogatják a legyeket és más rovarokat, amelyek bebújnak a csapdává alakult pártacsóbe. A virág mindaddig fogva tartja a rovarokat, míg a beporzást el nem végzik.

KAKTUSZ- ÉS POZSGÁSHÁZ

Az épületbe a jobb oldali ajtón belépve az Újvilágból származó növényeket figyelhetjük meg. Utunk során áttérünk az Óvilág növényei közé, majd a kört bezárva ismét az Újvilági részen sétálunk. Néhány nemzetséget kiemelve haladunk végig az üvegházon.

Valódi leveles kaktuszok (*Peireskia* spp.): Feltevések szerint a kaktuszok ősei lombleveles, tövises cserjék voltak. Erre a valószínűsíthető ősi alapra a *Peireskia* nemzetség leveles, tövises cserjéi hasonlítanak a leginkább. A szárazodás eredményeként kialakuló nagy félsivatagokon a növényfajok egy része kipusztult, mások pedig alkalmazkodtak a körülmények változásához. Amikor már a pozsgás levelek felülete is túl nagy volt, túl sok vizet párologtatott el, a kaktuszok valamennyi élettevékenységüket a törzsbe helyezték át, abba épültek be zöld szintesteik is. A víztárolás szerepét is a szár vette át, ez alakult pozsgássá.

Fügekaktuszok (*Opuntia* spp.): Eleinte a bennszülöttek kínálgatásaira csak kóstolgatták a "tuna" gyümölcsseit. A XVI. század végén már európai kolostorkertekben is termesztettek *Opuntia*-t. Bíbortetű-tenyésztés céljából is telepítették: a tetvek testének vörös festékanyaga nagyon drága szer volt. Az *O. ficus-indica* mexikói eredetű faj. Tápanyagban gazdag, lédús termése kedvelt gyümölcs. A terméshúst nyersen kikanalazzák a héjből, vagy dzsemet készítenek belőle. Alkoholos italok és gyógykészítmények alapanyaga is.

Hordókaktuszok (*Ferocactus* spp., *Echinocactus* spp.): A *Ferocactus*ok 2-4 méteres példányai főleg Mexikóban a sivatagi vándorok életmentő "vizeshordói". A *F. wislizenii* édeskés-savanykás húsát cukorsziruppal kandírozzák. Testfelszínükre nyáron és ősszel cukros váladékot választanak ki, ezzel csalogatják a megporzást végző rovarokat. Az *Echinocactus grusonii* példányait szokták anyósszéknek vagy anyósfotelnek is nevezni.

Elefántlábak (*Nolina* spp., *Beaucarnea* spp.): A jukkák közeli rokonai. Több fajukat is sokrétűen hasznosították az indiánok. Levelükből kosarat, szőnyeget fontak, fiatal, húsos szárukból ételt készítettek. Az örökzöld buzogányfa (*N. recurvata*) bekéredzkedett a szobánkba is: DK-Mexikóból származó, fagyérzékeny faj. Palack alakú, vízraktározásra alkalmas, duzzadt törzsével, szökőkútszerűen leomló, hosszú, vékony leveleivel bizarr látványt nyújtó, egyre népszerűbb, divatos dísnövény.

Aloék (*Aloe* spp.): A több mint 360 ismert aloé fajból kettő különös jelentőségre tett szert: a tövises aloé (*A. ferox*) és az orvosi aloé (*A. vera*), melyek leveleiből kicsorgó, besűrített, sárgás kocsonyás anyagot nagyon sokrétűen használják a gyógyászatban és a kozmetikaiparban.

Pozsgás kutyatejek (*Euphorbia* spp.): Az *Euphorbia* nemzetségnév II. Juba, a mai Marokkó egykori királyát gyógyító udvari orvosnak, a görög természettudósnak, *Euphorbus*nak nevét viseli. A király

jól táplált orvosáról nevezte el az Atlasz-hegységben honos pufók kinézetű pozsgás növények valamelyikét, melyet az udvari orvos feltehetően gyógykezelésre alkalmazott.

Gumólábfák (*Pachypodium* spp.): Madagaszkár északi részéről származnak, illetve Dél-Afrikában is honosak. A hegylakó damarák nyílmérge a *P. lealii* gumójából készül. A namaquaföldi "félember" (*Pachypodium namaquanum*) nevét onnan kapta, hogy távolról nézve mintha szikár emberalak rajzolódna ki félig a köves domboldalból.

Sárkányfák (*Dracaena* spp.): Régebben az agávéfélék családjába sorolták őket, több népszerű szobanövény is van köztük. Leghíresebb képviselőjük a Kanári-szigeteken élő kanári-sárkányfa (*D. draco*). Az ún. "kanári-szigeti sárkányvér" e növény terméke, mely voltaképpen vörös színű gumigyanta, amely a megcsapolt törzsből csurog ki. Régebben gyógyszerként használták, jelenleg főként lakkokat, fényezőanyagokat készítenek belőle.

Fácánlevelűek (*Sansevieria* spp.): A szobanövények "fakírjai", ugyanis lakásban rendkívül igénytelenek, a téli fűtést és a kiszáradást is jól tűrik. A szobai szanzevéria (*S. trifasciata*) népszerűségét az is jelzi, hogy több magyar elnevezése terjedt el: tigrislevel, anyósnyelv, fácánlevél, kígyónövény. A hosszú levelű fajokból nyert szanzevéria-rost nagy szakítószilárdságú, nagyon értékes anyag, főleg kötélfonásra, íjhúr készítésre használják, sőt néhol papírt is készítenek belőle. Virágzás idején cukros nedvet választanak ki, főként esti órákban illatoznak, amely elárulja, hogy megporzásukat éjszakai rovarok végzik.

Ördögcsáklyák (*Uncarina* spp.): Madagaszkárról származó, attraktív megjelenésű nemzetség. Több fajukat csak a '90-es években írták le. A leveleket, hajtásokat és a termést is kellemetlen szagú, nehezen lemosható, ragacsos anyag borítja, mindemellett termésüket sugárirányban fejlődő, kampóban, vagy szigonyyszerű horgokban végződő nyúlványok jellemzik. A szokatlan alakú virágot csak megfelelő szájszervvel rendelkező rovarok képesek porozni.

Tormafák (*Moringa* spp.): Az eredetileg India vidékéről származó tormafa néven ismert *M. oleifera* levél- és kéregkivonata antibiotikus hatású. Gyökere a curry egyik alapanyaga. Magvaiból behenolajat nyernek, amely nem avasodik, ezért az étkezési olajtól a szappanon és kenőcsökön át sokféle célra felhasználható. Legújabb kutatások szerint magvaiban olyan anyagok is vannak, amelyek helyettesíthetik az ivóvíz tisztítására használt drága vegyszereket.

Agavék (*Agave* spp.): Népszerű, sokrétűen hasznosított növények. Őshazájuk Mexikó. A szizál agavé (*A. sisalana*) leveleiből 1 m hosszú rostokat nyernek, melyből régebben főként hajókötelet, hálót készítettek. Több *Agave* faj nedve cukrot tartalmaz, melyből alkoholos italok készülnek: a pulque, tlachique, a tequila és a mescal.

Pálmaliliomok (*Yucca* spp.): Az agávéfélék (*Agavaceae*) családjába tartoznak, annak egy Közép-Amerikában honos nemzetsége. Nevüket a pálmákra emlékeztető levélüstökük és liliomra hasonlító fehér virágaik után kapták. A "jukkapálma" név viszont botanikailag helytelen, mivel nem állnak rokonságban a valódi pálmákkal.

Henekenek (*Furcraea* spp.): Az agavékkal rokon nemzetség. Fajai közül Közép-Amerikában és Kolumbiában mint értékes rostonövényt termesztik a *F. foetida*-t. Rostjaiból nyerik az ún. Mauritius-kendert, amelyet a 1,5-2,5 m hosszúságot is elérő levelekből készítenek. A rostok levélből való leválasztása után azokat mossák, szárítják és már forgalomba is hozható. Kötelek mellett elsősorban vásznakot készítenek belőle.

Dögvirágok (*Asclepiadaceae* p.p.): Késő nyáron és ősszel kellemetlen szag lengi körbe a Pozsgásház egy részét. Ekkor nyílnak a dögvirágok, melyek beporzását döglegyek végzik. A csillag

alakú virágok a rothadó húshoz megtévesztésig hasonló illatanyagokkal csalogatják magukhoz a rovarokat. Élőhelyük Afrika és Arábia sivatagos vidékein van.

Vászonliliomok (*Phormium* spp.): Gazdasági szempontból igen nagy jelentőségű a mindössze 2 fajból álló *Phormium* nemzetség egyik képviselője, az új-zélandi kender vagy vászonliliom (*P. tenax*). A 3 m-re is megnövő, 5-12 cm széles lomblevelei rendkívül szívós és erős háncsróstat tartalmaznak, ezért kiváló minőségű hajóköteleket, hálókat, vitorlavásznat és egyéb durva vászonféléseket lehet belőlük előállítani. Anyagukat a tengervíz sem támadja meg.

ORCHIDEA- ÉS BROMÉLIAHÁZ

Golgotavirágok (*Passiflora* spp.): Különleges virágú futónövények, felkapaszkodva élnek az erdőszéli fákön. Az nektártartalmú, élénk színű virágok megporzását legyek, lepkék, dongók és kolibrik végzik. A közel 400 faj zöme a trópusi Amerikában él, 1-2 faj Ausztráliában és Polinéziában.

Kb. 50-60 faj termése ehető, csekély tápértékkel bír, főként italokhoz használják. Legzamatosabb közülük a marakuja (*Passiflora edulis*). Néhány faj gyökere gumószerűen megvastagodott, párolva ehető is. Dísznövényként ültetik a kék golgotavirágot (*P. caerulea*).

Peperómiák (*Peperomia* spp.): A borsfélék (*Piperaceae*) családjába tartozó *Peperomia* nemzetség mintegy 600-1000 fajjal bír. Többségük talajlakó, ezért törpeborsnak is nevezik őket. Fán élő fajai is vannak, széleskörű alkalmazkodási képességgel. Általában az érdekes levélrajzolatu és színű levelek miatt kedvelt dísznövények. Könnyen szaporíthatóak és nevelhetőek, épp ezért tartásuk sem okoz gondot.

Pileák (*Pilea* spp.): A csalánfélék családjába tartozó *Pilea* nemzetség kb. 200 fajt foglal magába. A trópusi és szubtrópusi erdők elterülő habitusú, tipikus árnyéknövényei. Hajtásain két sorban is ülnek levelek. Apró virágaik a levelek hónaljában nőnek. Hajtásai könnyen törnek, de könnyen is regenerálódnak. Erre szükségük is van, mivel sötétebb helyeken minden kis részt ki kell használniuk a sikeres asszimilációhoz. Sok szép levélszínű és formájú változata természetett dísznövény.

Kakaó (*Theobroma cacao*): Az indiánok a kakaóból, csiliből és kukoricalisztból készült italt az „Istenek eledelének” tartották. Örökzöld, 6-15 m magas fa. Apró virágai, toktermései jellemzően a fatörzsön fejlődnek (kauliflória). A kakaómagokat pörkölés, hámozás és őrlés után masszává formálják, majd cukorral és tejjel csokoládévá főzik. A masszából préseléssel kivont kakaóvaj a fehér csokoládé alapanyaga. A megmaradt pépből állítják elő a kakaóport, és tejben főzve a kakaóitalt.

Ananász (*Ananas comosus*): Dél-Amerikában már a Kolumbusz előtti időkben is természetették. Talajlakó broméliaféle. Húsos bogyótermései a fellevelekkel összeforva 1-2 kg-os, tobozszerű terméságazatot képeznek. Csúcsán a virágzati szár továbbnőve levélrózsát alkot, mely könnyen meggyökerezethető. Nyersen vagy konzervként, üdítőitalként forgalmazzák. A népi gyógyászatban emésztőszervi és húgyúti betegségekre használják. Rostjából zsinetet és finom textíliát készítenek.

Vanília (*Vanilla planifolia*): Az orchideák közül ez az egyetlen, gazdaságilag természetett növényfaj. Őshazája Mexikó. Kúszónövényként nem kelt feltűnést, de toktermése, a vaníliarúd, sok tízezer, apró maggal a legdrágább fűszerek egyike. A szintetikus vanillin óta csökkent a jelentősége. Támrendszeren nevelik, beporzása kézzel történik. Az éretlenül leszedett terméseket több hónapig kezelik: felfőzik, napon szárítják, majd éjjelente gyapjútakarókba burkolva fermentálják.

Epifita kaktuszok: Szokatlan, de a kaktuszfélék között is vannak nem sivatagi körülmények között előforduló fajok, nemzetségek (például *Rhipsalis*, *Hatiora*, *Epiphyllum*, *Selenicereus*). Egy részük

szárazabb területeken él, fákon, bokrokon, sziklákon kapaszkodva, kedvező fényviszonyok között. Másik részük viszont a sűrűbb lombkorona alatt/árnyékban él.

Vesszősorhideák (*Dendrobium* spp.): A trópusi Ázsia orchideái, 1000 körüli fajszámmal, de nemesített fajtáinak száma jóval meghaladja ezt. Vannak köztük talajlakók, fán lakók és köveken élők is. Egyesek folyamatosan növekednek, mások száraz évszakban, időszakosan lombhullatóak. Gyönyörű, színes virágaik vannak, a fehértől kezdve a barnán át a liláig, a legkülönbözőbb színárnyalatokban. Edényes növényként és vágott virágként is népszerűek.

Pillekosborok (*Phalaenopsis* spp.): Elnevezésük a virágok lepkeszerű alakjából ered. Ázsiában, a fán lakó orchideák legszebb képviselői. Egyszínű, foltos, csíkos virágú, mini méretű változatai is léteznek. Leveli és gyökerei jellemzően húsosak. A vad fajok száma 40-50 közé tehető.

A leggyakrabban termesztett orchideák, megszámlálhatatlan sok hibridjükkel gyakran találkozhatunk vágott virágként, cserepes növényként virágboltokban, kiállításokon.

Lepkekosborok (*Oncidium* spp.): Legtöbb fajukra jellemző az orchideáknál ritkább élénksárga és barna szín. Virágainak 5 lepelleveli kicsi, a középső, hatodik nagyobb. Sárga és barna foltos virágok alkotják a több száz virágból álló virágzatot, melyek több métert is elérhetnek. Világoszöld leveleik, lapos algumóik, fehér gyökerekkel óriási tömeget alkotnak. Közép- és Dél-Amerikából származnak, egyes fajai a nedves, trópusi élőhelyeken, mások az örök hó határán élnek.

Vandák (*Vanda* spp.): Délkelet-Ázsia, Új-Guinea és Ausztrália csodás növényei, 70-80 vadon élő fajjal.

Dús virágfürtöt alkotó virágaik fantasztikus színekben tündökölnék. Jellemzően fákon, ágvillákban, tuskókon élnek sok-sok légygyökérrel, így szövevényes töveket hoznak létre. Pára- meleg- és fényigényük nagy. A vandák más, afrikai és ázsiai nemzetségekkel alkotott hibridjeik vezető szereppel bírnak a dísnövénypiacon. Thaiföld legfontosabb vágott virágai.

Afrikai orchidea fajok: Általában kúszó növekedésű, kevésbé ismert orchideák. A sarkantyúorchideák (*Angraecum*) fehér vagy krémszínű, illatos, nektárral telt sarkantyús virágaik gyakran éjjel nyílnak, beporzásukat lepkék végzik. A füzérorchideák (*Polystachya*) kicsi virágai fürtökben, vagy az új hajtások levelei között nyílnak. Számtalan színben előfordulnak, de a sárga és a narancssárga a leggyakoribb. Más nemzetségek képviselői elszórtan láthatók gyűjteményünkben.

Párnaképző orchideák: Magános vagy fürtvirágzatban nyíló virágaik változatos színűek, sokféle folttal, rojttal és más érdekességekkel. Algumókat, óriási telepeket képeznek fákon, sziklákon. A tarajoskosborok (*Coelogyne*) zöld vagy fehér virágainak elütő színű, barna foltos mézajka van. A mozgójajkú orchideák (*Bulbophyllum*) trópusi epifita fajok. Különleges alakú és bűdös virágukkal csalogatják a beporzást végző legyeket. Afrika és Ázsia növényei, sok-sok változatos fajjal.

Bugakosborok (*Cattleya* spp.): Az orchideák legpompásabb növényei. Kultúrába vételük óta a legnépszerűbb orchideák közé tartoznak, vágott virágnak is termesztik. Amerikából származó, fán lakó növények, lapos algumókkal, 1 vagy 2-3 levéllel és nagyméretű virágokkal. Több ezer, rokon orchideákkal (*Laelia*, *Brassavola*) alkotott hibridjük ismert. Sajnos vad fajait a kihalás veszélye fenyegeti a romboló emberi tevékenységek miatt, így ma már védett fajokat is számon tartunk köztük.

Papucsorhideák: Nevüket jellegzetes papucs alakú mézajkukról kapták. A délkelet-ázsiai vénuszpapucsok (*Paphiopedilum*) szárán 1 vagy több virág van. Dús avarban élő talajlakók, ritkábban sziklalakók vagy epifiták. Párás mikroklímában, víz közelében élnek. A szakállorchideák

(Phragmipedium) Dél-Amerika növényei, dús fürtvirágzattal. Népszerűek élénkpiros virágú hibridjeik. A Selenipedium fajok a trópusi Amerikában élnek, egyes fajaik 5 méter magasak lehetnek.

Szakállbroméliák (*Tillandsia* spp.): A broméliafélék családjában külön alcsaládot alkotnak. Repítőszőrös magjaik széllel terjednek, fakérgeken megtapadva kezdenek új életet. Amerikában, általában fák és bokrok tetején élnek. Zömük szürkének látszik a sok fedőpikkely miatt, ezek a víz- és tápanyagellátásban és a párologtatásban is szerepet játszanak. Gyökér nélküli képviselőjük a zuzmóképű szakállbromélia (*Tillandsia usneoides*). Több száz szakállbromélia fajt szobai kedvencként nevelnek.

Vríeseák (*Vriesea* spp.), guzmaniák (*Guzmania* spp.): Amerikai növények, zömük fán lakó, de némely faj gazdag, humuszos talajban is megél. Tőlevélrózsájukban, amelyet a spirálisan elhelyezkedő levelek alkotnak, gyűjtik a vizet és oldják a tápanyagot, melyet a gyökerek felé továbbítanak. Általában színesek, csíkokkal, pöttyökkel tarkítva, a tölcsérből nyúlnak ki az egyszerű vagy elágazó lándzsás virágzatok, más-más színű virágokkal. Hálás szobanövények, párás, kiegyenlített helyet igényelnek.

Neoregéliák (*Neoregelia* spp.), niduláriumok (*Nidularium* spp.): Amerikai, fán- és sziklalakó, változatos fajok, sok hibridjük is van. Tőlevélrózsás növények, zöld, ezüstös zöld, bíborszínű, tarkán mintázott, csíkos, foltos levelekkel. A levéltölcsér közepe virágzaskor gyakran más színt vesz fel, ráadásul a benne ülő virágok változatos színben tündökölnék. A *Nidularium* nemzetségben számos csíkos levelű változat ismert. „Körömlakk broméliáknak” is nevezik őket, mivel a levelek csúcsa más színű, mint maga a levél.

Pitcairniák (*Pitcairnia* spp.): A broméliák egyik alcsaládja is róluk kapta az elnevezését. Legtöbbjük talaj- és sziklalakó, néha óriási telepeket képeznek. Változatos növények. Hosszú, akár több méteres, sássszerű, tüskés szélű levelük, egyes fajoknak fűszerű, apró, szúrós levelük van. A levelek fölött nyíló, mutatós, színes, vörös, sárga, lila vagy fehér virágaikból toktermés fejlődik. Amerika, valamint Új-Guinea, Nyugat-Afrika csapadékos területein élnek.

Levélcskillagok (*Cryptanthus* spp.): Telepeket képző, csillag alakú, epifita vagy korhadéklakó növények.

Széles, merev leveleik gyakran színesek, rózsaszínű, bíborvörös, szürke, krémsárga és fehér kereszt- vagy hosszanti csíkokkal, foltokkal. Apró virágaik fészekszerű virágzatban, vagy a levélrózsa közepén ülnek, vagy rövid száron nyílnak. Brazíliából keleti és déli részéről származnak. Sarjokról szaporítható, szép és hálás növények. Könnyen kereszteződnek és sok hibridjük ismert.

Pozsgás broméliák: Talaj- és sziklalakó, szúrós, szürkés levelű, telepeket alkotó vagy törzsés növények, pár cm-től a több méteresig. A *Hechtia* fajok Közép-Amerika forró, száraz területein élnek. Leveleiket szőrzet védi a naptól. A *Dyckia* és az *Abromeitiella* fajok sziklákon vagy talajon élnek Dél-Amerikában. A *Puya* fajok az Andokban élnek. Többségük hűvösebb környezetet igényel, mint a többi bromélia.

Szobai körülmények között a pozsgás növényekkel azonos módon nevelhetők.

Lándzsarózsák (*Aechmea* spp.): A broméliafélék egyik legnépesebb nemzetsége. Általában fán-, ritkábban talaj- vagy sziklalakó, amerikai fajok. Méretük változó, a 10 cm-től a több méteresig. A szürke, zöld, színes, csíkos levelek tölcséreket alkotnak. Apró, színes virágaik nagy, változatos formájú virágzatban nyílnak. Gyakran színes fellevelek csalogatják a virághoz a beporzó kolibrikat. Termésük színes, húsos bogyó. Kedvelt dísznövények, számtalan hibriddel és színpompás fajtával.

Bilbergiák (*Billbergia* spp.): Nagy telepeket alkotó, epifita és talajlakó fajok. Közép- és Dél-Amerikában őshonosak. Hosszú, színes levéltölcserük sokféle színű és mintázatú. A többszínű virágok a levélrózsából hosszú száron kihajló, változatos alakú, kecses virágzatokban nyílnak. A virágzatok alatt rózsaszín vagy piros fellevelek nőnek. Szürke vagy színes bogzótermésük van. Különleges virágaikkal és színes leveleikkel díszes szobanövények. Sok szép hibridjük és fajtájuk ismert.

Kapcsolódó oldalak: Üvegházi gyűjtemény